



DOSYA:

Politik Ankara

Dışarıdan bakıldığında Ankara'nın, hükümetin ve bürokrasinin merkezi olması kimliğinin belirleyici özelliğidir. Ama Ankara'nın bundan çok daha fazla hayatın içinde, yaşayan, muhalif bir politik pratiği olagelmıştır.



Ulus'ta 'Çılgın' Tahliye!.. Görünmez eller emlak topluyor!

DOSYA s. 10

"İNSANLIK ANITI" için s. 12-13

SPOR s. 22

2003 yılındaki Modern Çarşı yangınından bu yana Ulus üzerinde kara bulutlar eksik olmuyor. Yangının ardından Modern Çarşı'nın yıkılarak otoparka çevrilmesi zaten Ulus esnafına ağır bir darbe vurmuşken ardından 2004 yılında Anakent Belediyesi'den gelen 100. Yıl Çarşısı, Ulus İş Hanı, Modern Çarşı, Perakende Hali, Anafartalar Çarşısı arasında kalan alanın tamamen yıkılarak yerine meydan ve büyük bir Ulus Çarşısı yapılacağı haberinden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı... ≥ 3

Büyük Anadolu Yürüyüşü
Akin Atauz, s.2

Çılgın Emlakçılar Zamanı
Mehmet Onur Yılmaz, s.3

Akıllı Şehirler
Özsel Bebeli, s.5

Balkon Konuşmaları ile
Demokrasiyi Geliştirmek...
Celal Musaoğlu, s.7

Politik Ankara
Yaşar Seyman, s.9

RÖPORTAJ: GÜLKAHVE,
"Herkes Kendi İşini Yapsın!", s.8

Yağmuru Beklerken...
Deniz Enli, s.21



Ankara Metrosu ile Oynanan İstöp...

Ulaştırma Bakanlığı "Enkaz Devraldı"

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Ulaştırma Bakanlığı'na devri yapılan metro inşaatlarının durumu içler acısı. 2001 yılında başlanan istasyon inşaatları 2008'de tamamlandı. Ancak

su yalıtımı sorunları sebebiyle kısa zamanda harap olan istasyonlar 2009'da hiç kullanılmadan tadilata alındı. Aradan geçen bir buçuk yılın ardından tekrar eden yalıtım sorunları sebebiyle istasyonlar yine kullanılmaz hale geldi. Ama şimdi top Ulaştırma Bakanlığı'nın kucağında. ≥ 4

Doktor Randevusu Almak Artık Parayla!

Ankara'da Merkezi Hastane Randevu Sistemi (MHRS), 23 Mayıs'ta hizmete başladı. Bundan sonra vatandaşlar, 182 merkezi randevu sistemini arayarak hastanelerden randevularını alacak ama parayla! 182'yi arayıp telefonla randevu alan vatandaş, bunun da ücrete tabi olduğunu ancak faturasına 1 ila 8 TL arasında bir ücret yansıtıldığında fark edecek. Şubat 2010 tarihinden bu yana Erzurum ve Kayseri'de

uygulanan Merkezi Hastane Randevu Sistemi geçtiğimiz aylarda 40 ilde devreye girdi. Sistemin 2011 sonunda tüm Türkiye'de uygulamaya geçmesi planlanıyor. Muayene randevusu almak için 182 çağrı merkezini aramak gerekiyor. Poliklinik muayenesi için telefonla randevu almak dışında da başka bir seçenek sunulmuyor.



Gerikazanım İçin



Evde hazırlanan bir öğün yemeğın malzemesi en az üç çeşit çöp üretiyor. Ne yazık ki ortaya çıkan bu mutfak çöpünün tamamı organik değil, bazıları cam, bazıları plastik, bazıları tenekeler. Geri dönüştürülebilmeleri için her biri ayrı atılmalı, ayrı

kolaylaştırıyor. Kağıtlar ve organik çöpler için bütün apartmanların kendilerine ait konteynerleri var. Sürekli kapalı tutuldukları için hijyenik açıdan bir zararları olmuyor ve belediye bu konteynerleri her hafta boşaltıyor. Aynı

ayrı biriktirilip farklı kutulara atılıyor.

Bu kutular her evden en fazla üç dakika yürüme mesafesinde ve süpermarketlerin önleri gibi merkezi noktalarda bulunuyor.

Böylece biriken camları atmak günlük işlerin arasında yapılan basit bir aktivite haline geliyor, sorun olmaktan çıkıyor. Bütün bu uygulamaların içinde en çok göze çarpanı, depozitolu şişelerin iadesi için düşünülmüş otomatlar. Depozitolu cam şişeler ve pet şişeler için büyük süpermarketlerde otomatlar bulunuyor. Tek tek veya kasalar halinde atılan şişelerin karşılığında otomat bir fiş veriyor, depozito ücreti bu fişle kasadan alınıyor istenirse alışveriş sonrası ödemede kullanılabilir. Bu pratik ve bütçeye dost yöntem, özellikle çok şişe biriken kalabalık öğrenci yurtlarında popüler.

Bu tür uygulamaların en zor kısmı geri dönüşümü prensip haline getirip günlük hayatın bir parçası yapmak.

Hollanda'da bütün evlerde organik çöp, kağıt, cam, pet ve kimyasallar için ayrı kutular bulunuyor. Yediden yetmişe herkes neyi nereye atmak gerektiğini, hangi konteynerin nerede olduğunu ve hangi günler hangi çöplerin toplandığını ezberliyor. Bu inisiyatifte sahip olup ezberi zayıf olanlar ise belediyenin websitesinden bütün bu bilgilere ulaşabiliyorlar/

SİNE ÇELİK



toplanmalı. Buna kağıtlar, organik ve kimyasal atıklar da eklenince evlerde en az beş ayrı çöp kutusu bulunması ve bunların beş ayrı yere boşaltılması gerekiyor. Çalışan ve okuyan insanlar için bu şüphesiz zor bir durum. Birçok Avrupa ülkesi gibi Hollanda belediyelerinin çöp toplama konusunda örnek oluşturabilecek başarılı uygulamaları var. Temeli, çöp atma noktalarını herkesin rahatça ulaşabileceği yerlerde kurmaya dayanan bu sistem hem kentlilerin hem belediyenin işini

zamanında belediye isteyen her eve ihtiyaca göre çeşitli ebatlarda ücretsiz çöp konteyneri sağlıyor. Evde kullanılan kimyasal maddelerin ayrıştırılması kritik bir konu olduğu için belediye düzenli olarak hangi malzemelerin bu kategoriye girdiğini ve yapılması gerekenleri anlatan bildirimler yayınlıyor. Örneğin, sonradan toprağa karışmamaları için ilaç şişelerini normal çöplerden ayrı biriktirmek gibi bilgiler bu yayınlar sayesinde kentlilere hatırlatılıyor. Camlar da organik çöplerden

AKILLI ŞEHİRLER

GÜNEŞ ENERJİLİ ÇÖP KUTULARI

Özsel BELELİ

Mutfağımdaki çöp torbasının ağzını bağlayıp dışarı her çıkarışında çevreye verdiğim zararı düşünmeden edemiyorum. Yediğim, içtiğim, giydiğim, okuduğum herşey benim için bir yaşam ve zevk kaynağıyken, doğa için başa çıkılması gereken kilolarca, metreküplerce çöp anlamına geliyor. Belediyeler içinse yüksek maliyetlerle toplayıp taşıyıp depolamaları gereken katı atık.

Kentlerdeki nüfusun devam eden artışı ve hızla değişen tüketim alışkanlıklarımız nedeniyle Türkiye'deki belediyelerin kentsel katı atık yönetimi konusundaki arayışları aciliyet kazanmış durumda. Bugüne kadar uygulamaya konan çözümler atık üretim noktasında ayrıştırma/geri dönüşüm ile depolama alanlarında kullanılan teknolojilere odaklanıyor. Katı atık toplama ve taşıma ise büyük oranda ülkemizdeki çözüm arayışlarının dışında kalmış bir alan. Maliyeti yüksek ve hava kirliliğinden gürültü kirliliğine çevreye ikincil etkileri yoğun olmasına rağmen.

ABD ve Avrupa'da birçok kentteyse katı atık toplama ve taşıma konusunda yeni yöntem ve teknolojiler bulma çabaları hızla sürüyor. Yakın zamandaki girişimlerden benim en çok ilgimi çeken Big Belly (Koca Göbek) Solar Çöp Sıkıştırma Sistemleri (www.bigbellysolar.com).

Genç bir girişimci olan Jim Poss tarafından 2003 yılında prototipi geliştirilen Koca Göbek Çöp Sıkıştırma Sistemi, özel yatırımcıların sağladığı sermayeyle birkaç yıl içinde başta Philadelphia olmak üzere ABD'de birçok kentte belediyeler ve özel şirketler tarafından yaygın olarak kullanılır hale gelmiş. Bugün örneğin Boston'da



şehir merkezindeki parklarda veya Harvard Üniversite kampüsünde dolaşırken birçok noktada Koca Göbeklere rastlamak mümkün.

Koca Göbeği diğer çöp toplama ve ayrıştırma araçlarından ayıran iki temel özelliği var. Birincisi, güneş enerjisi kullanarak çöprü atıldığı yerde sıkıştırması. Böylece aynı büyüklükteki bir çöp kutusunun 4-5 katı daha büyük hacimde çöprü depolayabiliyor. Buna bağlı olarak da çöp taşıma maliyetini büyük oranda azaltıyor. İkinci özelliği ise entegre bir yazılım programıyla her bir çöp kutusunun doluluk oranının gerçek zamanlı olarak merkezi bir sistemde görülebilmesi. Bu şekilde çöpler ne çok geç, ne de çok erken toplanıyor ve çöp taşıma maliyetleri azaltılıyor. Daha da önemlisi, gerçek zamanlı bu veriler toplanıp analiz edilerek çöp kutularının sıklığı, mevsimsel kullanımındaki dalgalanmalar, çöp toplama yollarındaki gereken değişiklikler etkili bir şekilde tespit edilebiliyor.

Koca Göbek tüm bu özelliklerinin yanı sıra çöp toplama sıklığını %80'lere varan oranlarda azaltarak belediyelerin kısa sürede büyük miktarlarda tasarruf etmesini sağlıyor ve kendi maliyetini yine kısa sürede karşılıyor. Örneğin 700 çöp kutusunun yerine 500 Koca Göbek konulduğu Philadelphiyada ilk yılın sonunda belediye 900.000 dolara yakın tasarruf etmiş.

Akıllı bir ürün ufku geniş bir belediyecilik anlayışıyla buluşunca ortaya çıkabilen çözümleri görmek heyecan verici. Kim bilir, çok yakın zamanda yaratıcı ruhlu bir belediyenin önderliğinde Koca Göbekleri Ankarada da görebiliriz belki.